

PROTOKOLL FRÅN SAMMANTRÄDE DEN 18 AUGUSTI 2011

Plats: Hägersten-Liljeholmens stadsdelsförvaltning, Telefonvägen 30

Närvarande ledamöter:

Kerstin Hållbus	ordförande	HSO
Laila Kinnander	vice ordförande	DHR
Monica Billgren	ledamot	HSO
Eva Larsson	ledamot	HSO
Anders Nordmark	ledamot	HSO
Bo Nässlander	ledamot	HSO
Elena Pembrink	ledamot	HSO

Närvarande tjänstemän:

Riitta-Leena Karlsson	funktionshindersombudsman	Stockholms stad
Ingrid Widebäck	avdelningschef	social omsorg
Inger Nilsson	sekreterare	social omsorg

1. Sammanträdet öppnande

Ordförande Kerstin Hållbus hälsade de närvarande välkomna och öppnade mötet. Dagordningen fastställdes.

2. Val av justerare

Monica Billgren utsågs att justera protokollet tillsammans med Kerstin Hållbus.

3. Information från stadsdelsförvaltningen

a) *Nämndärenden.* Ingrid Widebäck informerade om de ärenden som finns på stadsdelnämndens föredragningslista till sammanträdet den 25 augusti. Följande ärenden behandlades särskilt:

- *Upprustning av Aspudsparken.* I ett medborgarförslag föreslås att Aspudsparken ska rustas upp. Förvaltningen instämmer i att behovet finns och beräknar att upprustningen kan ske som kompensation för nybyggnationer i området. – Anders Nordmark undrade om det finns regler för handikappanpassning av parker. Förvaltningen svarade att det finns sådana regler och berättade att avdelningen för social omsorg ansvarar för parkleken och avdelningen för samhällsplanering för resten av parken. Riitta-Leena Karlsson tillade att trafikkontoret har en handbok om vad som ska beaktas när det gäller tillgänglighet i parker.
- *Rapportering och anmälan enligt lex Sarah.* Från den 1 juli 2011 gäller lex Sarah inom hela socialtjänsten och nya regler har införts för rapportering av anmälan av missförhållanden. Förvaltningens riktlinjer för lex Sarah behöver därför ändras. – Rådet hade inga synpunkter på ärendet.

- *Årsrapport 2010 för Hägersten-Liljeholmens stadsdelsnämnd.* Stadens revisionskontor har granskat stadsdelsnämndens arbete och funnit att resultat, styrning, uppföljning, kontroll och redovisning är tillfredsställande. Några förbättringsområden finns dock. Förvaltningen delar i huvudsak revisorernas bedömning. – Rådet hade inga kommentarer.
- *Plansamråd kv. Rosteriet 7.* Stadsbyggnadskontoret har utarbetat förslag till ny detaljplan för kvarteret Rosteriet 7 i Liljeholmen. Planen innebär bl.a. att ett befintligt hus ska rivras och att nya bostäder samt en ny förskola ska byggas. Förvaltningen är positiv till förslaget och tror att nybyggnationen kan bidra till en ökad trygghet i området.

Anders Nordmark påpekade att Boverkets regler för nybyggen saknar regler för annat än fysisk tillgänglighet. Reglerna beaktar t.ex. inte hur synskadade ska kunna orientera sig i en fastighet.

Laila Kinnander framförde att det bör byggas tak över alla portar för att säkra framkomligheten på vintern. Om inga tak finns kan det bli så mycket snö framför portarna att de inte går att öppna ordentligt, vilket medför problem bl.a. för rullstolsanvändare.

Riitta-Leena Karlsson påtalade problem med de portkoder som finns på allt fler ställen. De nya elektroniska portkodssystemet är för komplicerade att använda för t.ex. synskadade och personer med kognitiv funktionsnedsättning. Riitta-Leena konstaterade att tekniken utvecklas men inte vad gäller tillgängligheten.

- *Rapportera, anmäla och avhjälpa missförhållanden för barns och elevers bästa.* I en statlig utredning föreslås att en lagstadad skyldighet för personal att anmäla missförhållanden ska införas i skola och förskola. Förvaltningen är positiv till förslaget. – Rådet hade inga synpunkter.
- *Motion om språklyft inom äldreomsorgen.* Miljöpartiet föreslår i en motion att staden ska inventera vilka språk och kulturkompetenser som finns hos personalen inom äldreomsorgen. Kunskaperna ska sedan spridas och underhållas inom verksamheterna till gagn för äldre med andra modersmål än svenska. Förvaltningen är positiv till förslaget. – Bo Nässlander menade att det kan vara svårt att kommunicera även på svenska, eftersom kunskapen i svenska språket ibland brister hos anställda i staden.
- *Brukarundersökningar inom social omsorg.* Avdelningen för social omsorg gör för fjärde året i rad brukarundersökningar inom alla sina verksamheter. Resultaten för myndighetsutövarna samt för budget- och skuldrådgivarna är nu klara. I huvudsak överensstämmer svaren med förra årets, men vissa skillnader finns. På vissa områden behöver förvaltningens arbete förbättras, bl.a. vad

gäller bemötande inom ekonomiskt bistånd. Brukarundersökningarna används i enheternas kvalitetsarbete.

Vid beställarenheten funktionsnedsättning skickades enkäten i år, i enlighet med handikapprådets önskemål, till samtliga vuxna brukare, med undantag för personer med socialpsykiatriska insatser och personer som inte bedömdes kunna svara på frågorna. I svaren från beställarenheten framkom bl.a. att flera brukare hade synpunkter på byten av handläggare.

Bo Nässlander berättade att han haft åtta handläggare på sju år och att han för närvarande inte hade någon eftersom de nya inte börjat sin anställning än. Bo ansåg att intervjuer, liknande dem som gjorts vid assistansenheten, borde göras inom alla områden så att brukarna får tillfälle att utveckla sina synpunkter. Ingrid Widebäck tyckte att förslaget var bra och berättade att förvaltningen tidigare gjort en intervjuundersökning bland personer som har ekonomiskt bistånd.

Anders Nordmark undrade om enkäten skickas ut i punktskrift eller på annat sätt till t.ex. synskadade. Förvaltningen svarade att andra medier tillhandahålls på begäran.

Rådet framförde att brukaren kan ha svårt att svara på frågor som rör den som ger hjälpen om den personen är med och ska hjälpa till att svara på frågorna. Förvaltningen förklarade sig medveten om detta.

Laila Kinnander noterade att det i något svar framkom önskemål om fixartjänster för personer med funktionsnedsättning och undrade om förvaltningen kan ordna sådana tjänster.

Laila Kinnander noterade också att någon i enkäten undrat om personal får diskutera brukaren person och förhållanden med varandra. Laila berättade att hon själv varit med om att privata utförare diskuterat henne och hennes person på möten, men att något sådant inte inträffat med den kommunala personalen.

- *Slutrapport om förstärkt stöd till anhöriga som hjälper och vårdar närstående.* Förvaltningen har med stöd av medel från länsstyrelsen byggt upp ett anhörigstöd i stadsdelen. Stödet ingår nu i den ordinarie verksamheten. – Rådet hade inga synpunkter.
- *Ny organisation för personligt ombud.* Från den 1 september 2011 återgår verksamheten med personliga ombud i söderort i kommunal regi. Fem anställningar inrättas, varav 1,5 för Hägersten-Liljeholmen, Älvsjö och Skärholmen. Ombuden får en gemensam lokal på Skarpnäcksfältet. – Kerstin Hållbus frågade efter kontaktuppgifter till de nya ombuden. Hon fick till svar

att namn på ombuden kan presenteras när förhandlingarna är klara med de fackliga organisationer. Telefonnummer till ombuden är ännu inte klara.

b) Övrig information från förvaltningen. Ingen övrig information fanns.

4. Samtal med funktionshindersombudsmannen

Ritta-Leena Karlsson presenterade sin senaste årsrapport, som handlar om brukarutflytande och samverkan. Som underlag för rapporten har hon gjort en enkät till handikapporganisationer om rådets organisation, samarbete med förvaltningarna mm. De svar som kom in, vilket var relativt få, gav en bild av rådets arbete som stämmer väl med vad stadens förvaltningar svarat. Som framgångsfaktorer för ett bra arbete i råden framhöll Riitta-Leena att råden ska koncentrera sig på de viktigaste frågorna för den nämnd som de är knutna till. Frågor som rör verksamheter med egna handikappråd kan tas upp med berört råd. Det är också viktigt för råden att hålla sig till de generella frågorna och att representera bredden i handikappörelsen.

Laila Kinnander refererade till vad som sägs i rådets instruktioner om utbildning och tyckte att råden behöver utbildning om t.ex. plan- och bygglagen (PBL). Bo Nässländer menade att även andra utbildningar behövs. Riitta-Leena tyckte att råden borde gå via HSO för att få till stånd gemensamma utbildningar om t.ex. PBL, som är aktuell för ändringar just nu, men även om andra aspekter på tillgänglighet och om olika funktionsnedsättningar. Hon åtog sig att ta upp frågan om utbildningar med Dolores Back på HSO.

Eva Larsson menade att politiker och t.ex. Boverket måste lyssna på de elöverkänsligas problem. Laila Kinnander tipsade om att organisationerna kan göra som DHR och utarbeta egna program för vad de anser behöver göras.

Monica Billgren framförde att olika gruppers intressen kan kollidera med varandra. Anders Nordmark kommenterade att de olika områden måste erövrats på samma sätt som de fysiska funktionsnedsättningarna blivit välkända och erövrade. Riitta-Leena kommenterade att alla funktionsnedsättningar är lika viktiga att beakta, både de synliga och de osynliga.

Riitta-Leena informerade sedan om stadens nya ”program för delaktighet” som nu antagits av kommunfullmäktige och ersätter det tidigare handikappolitiska programmet. Hon menade att programmet är otroligt viktigt och att hon tagit upp med ansvarigt borgarråd om att stadens nya budget måste innehålla skrivningar utifrån programmet.

Programmet, som gäller till och med år 2016, innehåller sju mål som hänger ihop med FN-konventionen och stämmer överens med regeringens strategi för funktionshindersområdet. Målen handlar om fysisk tillgänglighet, kommunikativ

tillgänglighet, bemötande, utbildning, arbete, bostad och meningsfull fritid. Programmet kompletteras med förslag till aktiviteter utifrån målen.

Råden, som år 2012 byter namn till råd för funktionshindersfrågor, ska arbeta utifrån målen och se till att de beaktas i förvaltningarnas verksamhetsplanering och uppföljning. Det är bra om råden kan lägga fram förslag till både billiga och dyra aktiviteter som förvaltningarna kan genomföra.

Riitta-Lenna konstaterade att det finns ett stort behov i staden av bostäder för särskild service. Hon berättade att idrottsförvaltningen planerar seminarium för tjänstemän om fritidsfrågor och att hon själv avser att bjuda in råden och förvaltningarna till möte om bemötandefrågor.

Kerstin Hållbus undrade varför programmet har ”arbete” som mål istället för ”meningsfull sysselsättning”. Riitta-Leena svarade att både lönearbete och sysselsättning ingår i begreppet arbete. Avlönat arbete är viktigt för dem som klarar av sådant och har bra utbildning, medan andra behöver sysselsättning. Samhället är sämst på att ordna arbete för personer inom socialpsykiatri. Bo Nässlander kommenterade att man måste arbeta med detta problem även inom psykiatri.

Avslutningsvis delade Riitta-Leena ut broschyren Stöd och service samt lista med förslag till aktiviteter i anslutning till de nya målen i programmet för delaktighet. Monica Billgren föreslog att en aktivitet om att information angående fritidsaktiviteter ska delas ut också i särskolan. Riitta-Leena lovade ta upp detta med Malin Bernt på idrottsförvaltningen.

Ordförande tackade Riitta-Leena för hennes information.

5. Övriga frågor

a) Anders Nordmark undrade om rådet borde ordna en föreläsning om elöverkänslighet. Riitta-Leena Karlsson menade att temat kan tas upp av HSO, så att fler får ta del av informationen. Hon åtog sig därför att tala med HSO också om detta och berättade att den som vill kan få låna en DVD av henne med föreläsningar från en konferens om elöverkänslighet.

b) Laila Kinnander undrade om hon kan lämna in ett förslag om fixartjänster till stadsdelsnämnden. Ingrid Widebäck tyckte det var en bra idé, eftersom frågan då kommer att utredas av förvaltningen.

6. Avslutning

Ordförande förklarade mötet avslutat.

Inger Nilsson
Sekreterare

Justeras

Kerstin Hållbus
Ordförande

Monica Billgren
Ledamot